

Т.О. Маринич, Сумська філія АКБ "ТАС-Комерцбанк"

ВПЛИВ ЛІБЕРАЛІЗАЦІЇ ВАЛЮТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА НА РОЗВИТОК КОНКУРЕНЦІЇ НА РИНКУ СТРОКОВИХ ВАЛЮТНИХ ІНСТРУМЕНТІВ ТА ТРАНСКОРДОННИХ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ

Процеси глобалізації української економіки супроводжуються тенденцією до збільшення іноземного капіталу в банківському секторі країни. Банківська система України сьогодні повністю відкрита для входження іноземного капіталу. Чинне законодавство дає можливість створювати в Україні банки з 100 % іноземним капіталом, але з обов'язковою вимогою – це мають бути дочірні банки, що діють у правовому полі України. Нині частка іноземного капіталу в статутних фондах українських банків становить 29 %, а до кінця року може збільшитися до 35 %. Більшість українських банків з іноземним капіталом є учасниками міжнародних банківських груп (МБГ).

Україна приваблює європейські банки недорозвиненістю свого банківського сектора, що означає високий потенціал зростання та отримання надприбутків, передусім, у сфері споживчого, іпотечного кредитування, емісії платіжних та кредитних карток. Наступною сферою застосування досвіду та ресурсів МБГ має стати валютний ринок, а саме: використання строкових інструментів хеджування валютних ризиків та розвиток транскордонних послуг як для населення, так і для корпоративних клієнтів. Головними передумовами активізації такої діяльності є поступова лібералізація валютного законодавства, його наближення до європейських стандартів, прихід на український ринок провідних операторів світового валютного ринку, та, передусім, невикористаний потенціал підвищення прибутковості банківського бізнесу.

Тому на сьогодні актуальним є необхідність аналізу роботи іноземних та українських банків на вітчизняному та світових валютних ринках, вплив змін щодо лібералізації українського законодавства на розвиток конкуренції у цій галузі, можливі недоліки та переваги активізації транскордонних послуг іноземних банків на ринку України.

У сучасному світі поняття транскордонних фінансових операцій розширило свій зміст – від звичайних міжнародних грошових переказів до руху коштів за капітальними, кредитними та валютними операціями як самих банків, так і їх клієнтів. Чи не найдинамічнішим у своєму розвитку виступає міжнародний валютний ринок FOREX, учасниками якого є як міжнародні банки та інвестиційні фонди, так і приватні фірми та інвестори. На відміну від закордонних фінансових інститутів, які надають послуги з маржинальної торгівлі (купівля-продаж валют з використанням кредитного плеча та гарантійного депозиту) як приватним, так і корпоративним клієнтам. Тільки деякі великі українські банки пропонують аналогічні послуги, і лише фізичним особам. Нерозвинутими в Україні залишаються і послуги з

хеджування валютних ризиків для корпоративних клієнтів, операції з валютними ф'ючерсами та опціонами на біржовому ринку, конверсійні операції форвард і своп. Звичайно, дати поштовх розвитку цього виду банківських послуг мають, перш за все, такі зміни у валютному та податковому законодавстві: прийняття Концепції та закону про валютне регулювання та контроль в Україні, які знімуть обмеження щодо відкриття рахунків фізичними та юридичними особами за кордоном та дозволять вільно до певних меж перераховувати кошти на закордонні рахунки; відміна пенсійного збору з операцій безготівкової купівлі-продажу іноземних валют за національну валюту тощо. Досвід багатьох європейських країн показує, що зняття обмежень та нормативне врегулювання проведення валютних операцій та руху капіталу збільшать транскордонне фінансування в цю галузь, дадуть можливість збільшити прибутковість як банківських установ, так і їх клієнтів. Таким чином, це позитивно відобразиться на зростанні економіки країни в цілому.

Маринич, Т.О. Вплив лібералізації валютного законодавства на розвиток конкуренції на ринку строкових валютних інструментів та транскордонних банківських послуг [Текст] / Т.О. Маринич // Міжнародна банківська конкуренція: теорія і практика : збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції (31 травня – 1 червня 2007 р.). – Суми : УАБС НБУ, 2007. – С. 136-137.